III 23369

Alexandru Țiclea
Laura Georgescu
Ana Ștefănescu
Corneliu Bențe

Dreptul muncii și securității sociale

Wolters Kluwer
Romania

III 23369

Alexandru ȚICLEA
Laura GEORGESCU
Ana ȘTEFĂNESCU
Corneliu BENȚE

DREPTUL MUNCII ȘI SECURITĂȚII SOCIALE

275859
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECĂ 2

Wolters Kluwer
Romania

CUPRINS

I. INTRODUCERE ÎN DREPTUL MUNCII ŞI SECURITĂŢII SOCIALE 11

§1. Munca subordonată specifică dreptului muncii 11
§2. Munca relativ subordonată specifică „dreptului profesional" 12
§3. Munca ce nu face obiectul dreptului muncii 13
§4. Raporturile juridice de muncă 14
§5. Dreptul muncii – definiţie şi obiect 22
§6. Izvoarele dreptului muncii 22
§7. Principiile dreptului muncii 31
§8. Dreptul muncii şi dreptul securităţii sociale 31
§9. Dreptul muncii şi managementul/gestiunea resurselor umane 32
Verificarea cunoştinţelor 36

II. DREPTUL COLECTIV AL MUNCII 39

§1. Sindicatele şi reprezentanţii salariaţilor 39
1. Reglementarea 39
2. Trăsături ale sindicatelor 39
3. Categorii de persoane ce se pot sindicaliza 40
4. Categorii de persoane ce nu se pot sindicaliza 41
5. Constituirea organizaţiilor sindicale 43
6. Statutul 43
7. Dobândirea personalităţii juridice 44
8. Consecinţe ale personalităţii juridice 45
9. Asocierea 46
10. Reorganizarea sindicatelor 46
11. Dizolvarea sindicatelor 47
12. Reprezentativitatea sindicatelor 47
13. Apărarea intereselor salariaţilor 48
14. Acţiuni revendicative ale sindicatelor 48
15. Reprezentanţii salariaţilor. Reglementare 48
16. Alegerea şi mandatul reprezentanţilor salariaţilor 49
17. Atribuţii 49
18. Facilităţi acordate reprezentanţilor salariaţilor şi protecţia acestora 50
Verificarea cunoştinţelor 51

§2. Organizaţiile patronale 52
1. Termenul de patron 52
2. Categorii de persoane juridice – angajatori 52
3. Constituire şi organizare 54

4. Statutul 54
5. Organele de conducere 55
6. Personalitatea juridică a organizaţiei patronale 55
7. Dizolvarea şi lichidarea organizaţiilor patronale 55
8. Reprezentativitatea organizaţiilor patronale 56

Verificarea cunoştinţelor 57

§3 Contractul colectiv de muncă 58
1. Definiţie şi reglementare 58
2. Natura juridică a contractului colectiv de muncă 58
3. Caracterele contractului colectiv de muncă 59
4. Categorii de contracte colective de muncă 60
5. Obligativitatea sau facultatea negocierii colective 62
6. Părţile şi reprezentarea acestora la negociere 62
7. Desfăşurarea negocierii colective 64
8. Unele reguli privind conţinutul contractelor colective de muncă/ acordurilor colective 66
9. Nulitatea clauzelor contractuale 69
10. Durata contractului colectiv de muncă 69
11. Înregistrarea şi aplicarea contractelor colective de muncă 69
12. Publicitatea 70
13. Sfera salariaţilor supuşi efectelor contractului colectiv de muncă 70
14. Influenţa contractului colectiv de muncă asupra contractelor individuale de muncă 71
15. Executarea contractului colectiv de muncă 72
16. Răspunderea juridică pentru nerespectarea clauzelor contractuale 73
17. Modificarea contractului colectiv de muncă 73
18. Suspendarea contractului colectiv de muncă 75
19. Încetarea contractului colectiv de muncă 76

§4. Conflictele colective de muncă 77
1. Definiţie 77
2. Situaţiile în care pot fi declanşate conflicte colective 77
3. Reprezentarea angajaţilor în conflictele colective de muncă 77
4. Sesizarea angajatorului sau a organizaţiei patronale 77
5. Înregistrarea conflictului colectiv de muncă 78
6. Concilierea 78
7. Medierea şi arbitrajul 79
8. Definiţia şi trăsăturile caracteristice ale grevei 79
9. Categorii de greve 80
10. Declararea grevei 81
11. Hotărârea de declarare a grevei 81
12. Categorii de persoane care nu pot declara (sau participa) la grevă 82
13. Limitări privind declararea şi participarea la grevă 82
14. Desfăşurarea grevei 83
15. Continuarea activităţii angajaţilor neparticipanţi la grevă 84

16. Obligații ale organizatorilor grevei și ale conducerii unității 84
17. Suspendarea grevei 85
18. Încetarea grevei 85
19. Răspunderea juridică pentru nerespectarea dispozițiilor legale privind greva 86
Verificarea cunoștințelor **88**

III. DREPTUL INDIVIDUAL AL MUNCII 89

§1. **Contractul individual de muncă** **89**
1. Reglementarea actuală a contractului individual de muncă 89
2. Definiția contractului individual de muncă și categorii 89
3. Enumerarea elementelor 92
4. Trăsăturile contractului individual de muncă 92
5. Imposibilitatea condiției suspensive și a celei rezolutori 94
6. Posibilitatea afectării contractului individual de muncă de un termen extinctiv sau suspensiv. 95
7. Contractul privind munca prin agent de muncă temporară 95
8. Contractul individual de muncă cu timp parțial 99
9. Contractul individual de muncă la domiciliu 102
10. Contractul individual privind telemunca 103
11. Contractul individual de muncă pe durată nedeterminată 105
12. Contractul individual de muncă pe durată determinată 105
13. Partea legală și partea convențională a contractului individual de muncă 109
14. Felul muncii 113
15. Locul muncii 114
16. Clauza de neconcurență 115
17. Clauza de confidențialitate 117
18. Clauza de mobilitate 117
19. Alte clauze facultative 118
20. Clauze interzise (sau abuzive) 119
21. Reguli privind capacitatea juridică, incompatibilități și conflicte de interese 120
22. Examenul medical 128
23. Capacitatea juridică a angajatorului persoană juridică 129
24. Capacitatea juridică a angajatorului persoană fizică 130
25. Consimțământul. Noțiune. Condiții 130
26. Condițiile de studii 130
27. Condiția de vechime în muncă și în specialitate 132
28. Stagiul 132
29. Concursul sau examenul 134
30. Perioada de probă 134
31. Elementele informării 136
32. Realizarea informării 136
33. Forma scrisă – condiție *ad validitatem* 138
34. Formalitatea dublului exemplar 139

35. Înregistrarea unor elemente ale contractului individual de muncă 139
36. Dosarul personal al angajatului 141
37. Cumul de funcţii. Regula – admisibilitatea cumulului de funcţii 142
38. Cumul de funcţii. Excepţia – inadmisibilitatea cumulului de funcţii 143
39. Obligativitatea contractului faţă de părţi 143
40. Interpretarea contractului 143
41. Privire generală asupra drepturilor reglementate de Codul muncii 143
42. Normarea muncii 145
43. Regulamentul intern 146
44. Regulamentul de organizare şi funcţionare 148
45. Evaluarea profesională a salariaţilor 148
46. Monitorizarea salariaţilor în ceea ce priveşte utilizarea internetului la locul de muncă 151
47. Privire generală asupra obligaţiilor prevăzute de Codul muncii 151
48. Obligaţia de informare 152
49. Asigurarea condiţiilor de muncă 153
50. Obligaţiile angajatorului cu privire la formarea profesională a salariaţilor 154
51. Obligaţia de eliberarea a documentelor care atestă calitatea de salariat 154
52. Obligaţii privind protecţia salariaţilor pe perioadele cu temperaturi extreme 154
53. Obligaţii privind prevenirea tuturor formelor de discriminare şi egalitatea de şanse între femei şi bărbaţi 156
54. Protecţia salariaţilor în cazul transferului întreprinderii, al unităţii sau al unor părţi ale acesteia 156
55. Drepturi ale salariaţilor prevăzute de Codul muncii 157
56. Dreptul la salarizare pentru munca depusă 158
57. Dreptul la repaus zilnic şi săptămânal 160
58. Dreptul la concediul de odihnă anual 161
59. Dreptul la egalitatea de şanse şi de tratament 163
60. Dreptul la demnitate în muncă 165
61. Privire generală asupra obligaţiilor salariaţilor prevăzute de Codul muncii 166
62. Obligaţii ale salariaţilor prevăzute în alte acte normative 166
63. Elementele şi condiţiile modificării contractului de muncă 167
64. Delegarea 171
65. Detaşarea 172
66. Trecerea temporară în altă muncă 176
67. Promovarea – caz de modificare definitivă a contractului individual de muncă 176
68. Suspendarea contractului individual de muncă – noţiune 176
69. Cazurile de suspendare 177
70. Suspendarea de drept 177
71. Suspendarea din iniţiativa salariatului 179
72. Suspendarea din iniţiativa angajatorului 185
73. Suspendarea prin acordul părţilor 187
74. Efectele suspendării 188
75. Cazurile încetării contractului individual de muncă 189
76. Încetarea de drept 189

77. Constatarea încetării de drept a contractului individual de muncă 193
78. Încetarea prin acordul părților 193
79. Concedierea – preliminarii 194
80. Cazurile de concediere pentru motive care țin de persoana salariatului 194
81. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului 194
82. Concedierea colectivă 194
83. Decizia de concediere 198
84. Controlul și sancționarea concedierilor nelegale 200
85. Reintegrarea în muncă – efect al anulării măsurii angajatorului 201
86. Demisia 201

§2. Contractul individual de muncă și stimulentele financiare pentru încadrarea în muncă din bugetul asigurărilor de șomaj 201
1. Măsuri pentru stimularea încadrării în muncă. 201
2. Condiția asigurării intervenției statului 202
3. Subvenționarea locurilor de muncă pentru angajatorii care încadrează șomeri 203
4. Efectele concedierii pentru necorespundere profesională asupra subvenționării locurilor de muncă 206
5. Alte stimulente în bani pentru încadrarea șomerilor 206

Verificarea cunoștințelor 209

IV. RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ ȘI PATRIMONIALĂ ÎN RAPORTURILE DE MUNCĂ 220

§1. Răspunderea disciplinară 220
1. Definiția răspunderii disciplinare 220
2. Enumerarea sancțiunilor 220
3. Cercetarea abaterii disciplinare 221
4. Individualizarea și aplicarea sancțiunii 221
5. Termenele de aplicare a sancțiunilor disciplinare 222
6. Decizia de sancționare 222
7. Contestația. Reglementare 223
8. Radierea sancțiunilor disciplinare 223

§2. Răspunderea patrimonială 223
1. Definiția răspunderii patrimoniale 223
2. Răspunderea patrimonială a angajatorului. Reglementare 223
3. Enumerarea condițiilor răspunderii patrimoniale a salariaților 224
4. Procedura generală 224

Verificarea cunoștințelor 226

V. JURISDICȚIA MUNCII ȘI SOLUȚIONAREA CONFLICTELOR INDIVIDUALE 228
1. Conflictele de muncă și litigiile de muncă 228
2. Definiție și categorii de conflicte de muncă 228
3. Părțile în litigiile de muncă/conflictele de muncă 229

4. Soluționarea conflictelor individuale de muncă prin acord sau mediere 229
5. Posibilități și interdicții cu privire la soluționarea conflictelor individuale de muncă prin avord sau mediere 234
6. Competența instanțelor. Reglementare 239
7. Termenele de sesizare a instanței 240
8. Hotărârea instanței de fond (sentința) și caracterul acesteia 241
9. Apelul 241

Verificarea cunoștințelor 242

VI. SECURITATEA SOCIALĂ 243
§1. Securitatea socială și riscurile sociale 243
§2. Asigurările sociale – instituție a dreptului securității sociale 244
§3. Asistența socială – instituție a dreptului securității sociale 247
§4. Definiția și obiectul dreptului securității sociale 249
§5. Izvoarele dreptului securității sociale 250
§6. Beneficiile de asigurare socială și beneficiile de asistență socială ale asiguraților angajați 255
§7. Beneficiile de asigurare socială de sănătate și categorii de asigurați 259
§8. Beneficiile sistemului asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă, asigurați 264
1. Categorii de beneficii ale sistemului 264
2. Calitatea de asigurat și indemnizația de șomaj 265
§9. Beneficiile sistemului public de pensii și asigurații 272
1. Categorii de beneficii ale sistemului și asigurați 272
2. Pensiile 275
3. Ajutorul de deces 281
§10. Jurisdicția asigurărilor sociale 282
§11. Pensiile private și facultative 283

Verificarea cunoștințelor 285